

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 22T/98/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620010382
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Kováčsová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6620010382.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec na hlavnom pojednávaní konanom dňa 27.01.2022 samosudkyňou JUDr. Tatianou Kováčsovou takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný W. D., nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom XX. augusta XX/XX,
H., okres D., toho času bytom J. XXX, N. - N., F. republika,

s a u z n á v a z a v i n n é h o , ž e

- od júla XXXX do 15.06.2021 v Lučenci a na iných miestach si ako otec maloletého syna W. D., nar. XX.XX.XXXX, úmyselne neplní zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorej rozsah bol určený rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C 42/2003 zo dňa 17.10.2003, právoplatným dňa 21.10.2003, tak, že bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého syna sumou 1.200 Sk (39,83 €) vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky I. P., ktorej za predmetné obdobie dlhuje na výživnom 4.739,68 €, teda

- najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas),

čím spáchal

- prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

r o z h o d o l :

Za to sa
odsudzuje :

podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona na trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona súd obvineného pre výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e :

Podanou obžalobou žiadal prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec uznať za vinného W. D. z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že od júla 2006 do súčasnej doby v Lučenci a na iných miestach si ako otec maloletého syna W. D., nar. XX.XX.XXXX, úmyselne neplní zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorej rozsah bol určený rozsudkom V. súdu Lučenec sp. zn. 10C 42/2003 zo dňa 17.10.2003, právoplatným dňa 21.10.2003, tak, že bol zviazaný prispievať na výživu maloletého syna sumou 1.200 Sk (39,83 €) vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky I. P., ktorej za predmetné obdobie dlhuje na výživnom 4.261,72 €.

Z uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 3To/84/2021 zo dňa 18.08.2021 (č.l. 224-228) vyplýva, že prejednáváná trestná vec bola v rámci odvolacieho konania zrušená, preto bolo nariadené vec znovu prejednať a rozhodnúť, nakoľko bolo vo veci potrebné na základe riadneho a včasného predvolania okrem iného obžalovaného riadne poučiť s tým, že má právo urobiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. poriadku a poučiť obžalovaného aj podľa § 34 ods. 3 Tr. poriadku. Tiež bolo nariadené vypočuť svedkov - poškodených.

Okresný súd v Lučenci konal v intenciách uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici tak, že obžalovanému doručil predvolanie na hlavné pojednávanie nielen poštou (č.l. 229), ale aj prostredníctvom Obvodného riaditeľstva Praha 15 (č.l. 235), pričom bolo obžalovanému zaslané tiež poučenie podľa § 34 ods. 3 Tr. poriadku, § 40 ods. 2 Tr. poriadku. Obžalovanému bolo predvolanie doručované aj na trvalý pobyt prostredníctvom ORP OKP v Brezne (č.l. 236), pričom zo správy od polície vyplýva, že sa na adrese trvalého bydliska nezdržiava, pričom sa zdržiava v Českej republike.

Následne dňa 29.11.2021 v nočných hodinách napísal mail, prostredníctvom ktorého súdu oznámil, že sa nevie dostať na hlavné pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 30.11.2021, nakoľko po preskúmaní aktuálnych opatrení, lockdownu, núdzového stavu a hlavne zákazu vychádzania dňa 29.11.2021 zistil, že takúto cestu nie je možné z jeho strany absolvovať. Tiež uviedol, že nedisponuje osobným účtom v Českej republike, peniaze má v hotovosti a chcel na hlavnom pojednávaní dlžnú sumu zaplatiť k rukám poškodenej I. P. a tým uplatniť § 86 ods. 1 Tr. zákona, zároveň sa zaviazal, že do 30 dní zabezpečí, aby poškodená I. P. dostala dlžnú sumu na svoj účet. Tiež požiadal, aby sa hlavné pojednávanie odročilo na január 2022 (č.l. 238).

Vzhľadom k tomu, že sa obžalovaný dlhodobo zdržiava v Českej republike, pričom v predmetnej trestnej veci sa konali viaceré pojednávania (13.10.2020, 23.02.2021, 23.03.2021, 30.03.2021, 15.06.2021, 30.11.2021), z ktorých mnohé boli odročované spočiatku z dôvodu, že sa obžalovanému nepodarilo doručiť predvolania, neskôr sa hlavné pojednávania odročovali z rôznych dôvodov na strane obžalovaného, pričom obžalovaný nedal súhlas, aby sa hlavné pojednávania konali v jeho neprítomnosti. Tiež bol na obžalovaného vydaný príkaz na zatknutie (č.l. 168-169), následne Európsky zatýkací rozkaz (č.l.177-180), pričom bol obžalovaný dňa 13.05.2021 zadržaný na území Českej republiky (č.l. 184) s tým, že zo správy od Městského státního zastupitelství v Praze vyplýva, že neboli vzhľadnuté dôvody na podanie návrhu na vzatie W. D. do predbežnej väzby a obžalovaný bol prepustený zo zadržania na slobodu (č.l. 187). Uvedeným spôsobom sa obžalovaný dlhodobo vyhýbal trestnému konaniu pobytom v cudzine, i keď so súdom komunikoval, nie je možné jeho účasť na hlavnom pojednávaní dlhodobo zabezpečiť predvolaním, predvedením, alebo vydaním európskeho zatýkacieho rozkazu, súd preto dňa 30.11.2021 rozhodol, že vykoná konanie proti obžalovanému W. D. ako konanie proti ušlému.

Na konanom hlavnom pojednávaní dňa 21.12.2021 obhajca obžalovaného predložil do spisového materiálu mailovú komunikáciu od obžalovaného W. D., z ktorej vyplýva, že nesúhlasí s prejednaním trestnej veci v jeho neprítomnosti a nesúhlasí s konaním ako proti ušlému (č.l. 249). V rámci celého trestného konania pred súdom ustanovený obhajca vyvíjal maximálnu snahu vysvetliť obžalovanému, že je povinný nahradiť zameškané výživné, čím by boli splnené zákonné podmienky účinnej ľútosti. Obžalovaný však aj obhajcu opakovane zavádzal, na určené hlavné pojednávania sa nedostavoval, konaniu sa vyhýbal a zameškané výživné ku dňu vyhlásenia rozsudku neuhradil.

Následne na konanom hlavnom pojednávaní dňa 27.01.2022 obžalovaný opätovne kontaktoval tunajší súd prostredníctvom mailu s uvedením, že žiada, aby súd nevedel konanie ako proti ušlému, nakoľko na to nie sú dané zákonné dôvody, pričom uviedol, že sa súdu nevyhýba a so súdom komunikuje,

tiež, že je dlhodobo známa adresa jeho pobytu v Českej republike, nesúhlasí s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, žiada o odročenie pojednávania, o zrušenie obhajoby ex offa a o možnosť si v dostatočnom čase zvoliť vlastného obhajcu (č.l. 256-257).

Svedkyňa - poškodená I. P. prostredníctvom mailu ospravedlnila seba a svojho syna - svedka - poškodeného W. D. z neprítomnosti na hlavnom pojednávaní dňa 27.01.2022 z dôvodu karantény (č.l. 252). Z uvedeného dôvodu bola svedkyňa - poškodená vyzvaná, aby prostredníctvom mailu oznámila, aká je aktuálna suma dlhovaného výživného.

Okresný súd v Lučenci na konanom hlavnom pojednávaní dňa 27.01.2022 konal v intenciách uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici tak, že sa podľa § 269 Tr. por. oboznámil s listinnými dôkazmi a to uznesením Krajského súdu Banská Bystrica 3To/84/2021 (č.l. 224-228), oznámením od poškodenej (č.l. 255, 259), vyjadrením obžalovaného (256-257) a odpisom registra trestov (č.l. 258).

Keďže žiadne ďalšie dôkazy nenavrhl procesné strany vykonať, súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Za nezmenených okolností preto súd rozhodol tak, že obžalovaného po uznaní viny odsúdil podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko z odpisu registra trestov (č.l. 258) vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ päťkrát súdne trestaný, pričom naposledy bol odsúdený Okresným súdom Bratislava 3 sp. zn. 3T/114/2016 a to rozsudkom zo dňa 07.12.2017 s právoplatnosťou 11.12.2017 podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona, za čo mu bol uložený podmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov s uložením skúšobnej doby a probačným dohľadom nad jeho správaním v trvaní 5 (piatich) rokov, a preto bolo nevyhnutné, aby mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Ohľadne osoby obžalovaného súd vzhľadom na jednu poľahčujúcu okolnosť a to, že sa ku skutku v prípravnom konaní priznal a svoje konanie oľutoval a jednu priťažujúcu okolnosť, že už bol za trestný čin odsúdený. Preto sú v prejednávanej trestnej veci poľahčujúce a priťažujúce okolnosti v rovnováhe.

Napriek tomu, že obžalovaný opakovane žiadal súd, aby nekonal v jeho neprítomnosti, tiež aby sa voči obžalovanému nekonalo ako proti ušlému, pričom súd na tieto podania neprihliadal, nakoľko je podľa názoru súdu potrebné poukázať na skutočnosť, že obžalovaný so súdom síce prostredníctvom mailu komunikuje, tiež je známa adresa jeho pobytu, avšak jeho účasť na hlavnom pojednávaní sa nepodarila zabezpečiť napriek tomu, že dňa 26.04.2021 došlo k vydaniu medzinárodného zatýkacieho rozkazu. Obžalovaný nepochybne vie o trestnom konaní a dôvodoch podania obžaloby, tiež opakovane vo svojich podaniach uvádza, že chce vyplatiť dlžné výživné a využiť tak § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák., avšak trestnosť trestného činu zaniká, ak páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu. Z mailovej komunikácie obžalovaného vyplýva, že sa snaží pod rôznymi zámienkami úmyselne vyhýbať účasti na hlavnom pojednávaní, resp. znemožňuje súdu, aby vo veci rozhodol. Súd vyvinul maximálne úsilie na zabezpečenie osobnej účasti obžalovaného na hlavnom pojednávaní vydaním príkazu na zatknutie a európskeho zatýkacieho rozkazu. Vzhľadom na neprimerane dlhé trvanie súdneho konania, súd rozhodol, že bude konať ako v konaní proti ušlému.

Súd poukazuje na to, že dňa 22.02.2021 zaslal obžalovaný tunajšiemu súdu mail, v ktorom uviedol, že dlžnú sumu uhradí do 15.03.2021, pričom žiadal o zrušenie obhajcu EX OFFO, nakoľko bolo voči nemu vedené konanie ako proti ušlému (č.l. 149). Dňa 22.03.2021 zaslal opätovne súdu mail, v ktorom uviedol, že dlžnú čiastku chce uhradiť, avšak sa nevie dostaviť na hlavné pojednávanie. Tiež uviedol, že prijal platbu na vyrovnanie dlžnej čiastky na účet PayPal, no z technických dôvodov túto sumu nevie uhradiť skôr ako o 7 dní (č.l. 157). Dňa 29.03.2021 súdu zaslal mail, v ktorom uviedol, že opätovne žiada o odročenie hlavného pojednávania, nakoľko sa nevie dostaviť, pričom požiadal o lehotu 30 dní na ustanovenie si obhajcu (č.l. 165). Dňa 14.06.2021 obžalovaný zaslal mail, v ktorom uviedol, že sa mu ešte nepodarilo nájsť si obhajcu, a preto znovu požiadal o odročenie hlavného pojednávania (č.l. 192), dňa 29.11.2021 v nočných hodinách napísal mail, prostredníctvom ktorého súdu oznámil, že sa nevie dostaviť na hlavné pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 30.11.2021, nakoľko po preskúmaní aktuálnych opatrení, lockdownu, núdzového stavu a hlavne zákazu vychádzania dňa 29.11.2021 zistil, že takúto cestu nie je možné z jeho strany absolvovať. Tiež uviedol, že nedisponuje osobným účtom v Českej republike, peniaze má v hotovosti a chcel na hlavnom pojednávaní dlžnú sumu zaplatiť k rukám poškodenej I. P. a tým uplatniť § 86 ods. 1 Tr. zákona. Zároveň sa zaviazal, že do 30 dní zabezpečí, aby poškodená I. P. dostala dlžnú sumu na svoj účet. Tiež požiadal, aby sa hlavné pojednávanie odročilo na január 2022 (č.l. 238). Dňa 27.01.2022, obžalovaný opätovne kontaktoval tunajší súd prostredníctvom

mailu s uvedením, že žiada, aby súd nevedol konanie ako proti ušlému, nakoľko na to nie sú dané zákonné dôvody, pričom uviedol, že sa súdu nevyhýba a so súdom komunikuje, tiež, že je dlhodobo známa adresa jeho pobytu v Českej republike, nesúhlasí s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, žiadal o odročenie pojednávania, o zrušenie obhajoby ex offa a o možnosť si v dostatočnom čase zvoliť vlastného obhajcu (č.l. 256-257).

Nakoľko základným princípom konania proti ušlému musí byť skutočnosť, že vec možno rozhodnúť bez prítomnosti trestne stíhaného, pretože zhromaždené dôkazy na to postačujú, súd konanie proti ušlému nezrušil, nakoľko z mailovej komunikácie svedkyne - poškodenej vyplynulo, že jej obžalovaný do dňa konania hlavného pojednávania žiadne peniaze nezaslal, pričom samotný obhajca obžalovaného uviedol, že mu obžalovaný sľúbil, že dlžnú sumu na výživnom do termínu hlavného pojednávania uhradí, avšak nemal vedomosť o tom, že by tak učinil a pod rôznymi zámienkami uvedeným spôsobom predlžoval trestné konanie. Čo sa týka posledných argumentácií obžalovaného, že chce dlžnú sumu odovzdať v hotovosti na hlavnom pojednávaní do rúk svedkyne - poškodenej I. P., nakoľko nedisponuje účtom v Českej republike súd uvádza, že pokiaľ by mal obžalovaný skutočný záujem o uhradenie dlhovanej sumy, mal možnosť zaslať túto sumu z Českej republiky na adresu svedkyne-poškodenej prostredníctvom poštovej poukážky, ktorú by uhradil v hotovosti, prípadne mohol využiť medzinárodný peňažný prevod prostredníctvom služby Western Union, pričom takáto transakcia prebehne do niekoľkých minút, bežne sa používa na prevod peňazí a je možné za ňu zaplatiť v hotovosti.

Podľa § 207 odsek 1 Tr. zák. kto najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrováť iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 207 ods. 3 písm. b) Tr. zák. odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 závažnejším spôsobom konania.

V prejednávannej trestnej veci mal súd jednoznačne preukázané, že sa obžalovaný dopustil prečinu zanedbania povinnej výživy podľa citovaných zákonných ustanovení § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zákona, nakoľko zanedbanie svojej vyživovacej povinnosti priznal v prípravnom konaní počas výsluchu. Túto skutočnosť potvrdila aj samotná poškodená prostredníctvom mailu, ktorá uviedla, že z dlhovaného výživného nevyplatil obžalovaný žiadnu čiastku z dlhovanej sumy (č.l. 259)

Z mailovej komunikácie svedkyne - poškodenej I. P., matky svedka - poškodeného W. D. a oboznámením sa s rozsudkom o určení vyživovacej povinnosti (výživné 39,83 € mesačne vždy do 15-teho dňa toho, ktorého mesiaca), bolo pred súdom preukázané, že obžalovaný v skúmanom období neuhradil výživné ani čiastočne. Súd tak mal za preukázané, že výživné nebolo ku dňu konania hlavného pojednávania, a teda aj v čase vyhlásenia rozsudku, t. j. dňa 27.01.2022, uhradené. Uvedené skutočnosti boli zohľadnené aj v skutkovej vete, ktorá bola modifikovaná oproti podanej obžalobe, aby zodpovedala stavu v čase vydania trestného rozkazu. Súd poukazuje na to, že obžalovaný už od prípravného konania tvrdil, že dlžnú sumu uhradí, tiež, že si chce zvoliť obhajcu, v spomínanej taktike pokračoval aj počas konania pred súdom, tiež mal záujem využiť ustanovenie § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák., čo potvrdil aj samotný obhajca obžalovaného, teda že obžalovaný chcel dodatočne splniť svoju vyživovaciu povinnosť skôr, než sa súd odoberie na záverečnú poradu. Súd zdôrazňuje, že obžalovaný mal dostatočný časový priestor na to, aby dlžnú sumu uhradil, avšak z písomného podania svedkyne - poškodenej vyplynulo, že obžalovaný neuhradil žiadnu čiastku dlhovanej sumy, pritom odpor proti trestnému rozkazu podával obžalovaný dňa 10.09.2020 (č.l. 127). Na strane obžalovaného neboli zistené žiadne objektívne skutočnosti, ktoré by bránili obžalovanému uhradiť dlžné výživné a spolupodieľať sa tak na výžive jeho syna.

Obžalovaný si je vedomý svojej zákonnej povinnosti, vyplývajúcej jednak z ustanovenia § 62 Zákona o rodine a jednak zo súdneho rozhodnutia o určení výšky výživného, prispievať na výživu syna, napriek tomu výživné neplatil. Preto je súd toho názoru, že obžalovaný svojím konaním porušil Trestným zákonom chránený spoločenský záujem, ktorý spočíva v ochrane nároku oprávnenej osoby na výživné.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona súd zaradí páchatela na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný

trestný čin. Podľa citovaného zákonného ustanovenia súd zaradil obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Banskej Bystrice.